

यस्त्वं गतः प्रहितो जातवेदो वृहस्पतिं परिदातुं मरुते । तत् किं प्राह स नृपो यक्ष्यमाणः कश्चिदचः प्रपिगृह्णाति तच्च ।

॥ अग्निर्वाच ॥ न ते वाचं रोचयते मरुतो वृहस्पतेरञ्जलिं प्राहिणोत् सः । संवर्त्तो मां याजयितेत्युवाच पुनः पुनः स मया प्रोच्यमानः । १४०

उवाचेदं मानुषा ये च दिव्याः प्रजापतेर्ये च लोका महान्तः । तांश्चेत्तमेयं संविदन्तेन कृत्वा तथाऽपि नेच्छेयमिति प्रतीतः ।

॥ इन्द्र उवाच ॥ पुनर्गवा पार्थिवं तं समेत्य वाक्यं मदीयं प्रापयस्वार्थयुक्तं । पुनर्थयुक्तो न करिष्यते वचस्ते ततो वज्रं सम्प्र हर्त्ताऽस्मि तस्मै ।

॥ अग्निर्वाच ॥ गन्धर्व्वराड्यात्वयं तत्र दूतो विभेस्यहं वासव तत्र गन्तुं । संरब्धो मामब्रवीत्तीव्ररोषः संवर्त्तो वाक्यं चरितब्रह्मचर्य्यः ।

यद्यागच्छेः पुनरेवं कथञ्चिद्वृहस्पतिं परिदातुं मरुते । दहेयं त्वां चक्षुषा दारुणेन संक्रुद्ध इत्येतदवेहि शक्र ।

॥ शक्र उवाच ॥ त्वमेवान्यान्दहसे जातवेदो न हि त्वदन्यो विद्यते भस्मकर्त्ता । त्वत्संस्पर्शात् सर्वलोको विभेति अश्रद्धेयं वदसे हव्यवाह । १४१

॥ अग्निर्वाच ॥ दिवं देवेन्द्र पृथिवीञ्च सर्वां संवेष्टयेस्त्वं स्वबलेनेव शक्र । एवंविधस्येह सतस्तवाप्तौ कथं वृत्रस्त्रिदिवं प्राजहार ।

॥ इन्द्र उवाच ॥ न गण्डिकाकारयोगं करेणुं न चारिषामंप्रपिवामि वज्रे । न दुर्व्वलेऽपि प्रहरामि वज्रं को मे सुखाय प्रहरेत मर्त्यः ।

प्रब्राजयेयं कालकेयान् पृथिव्यामपाकर्षं दानवानन्तरिचात् । दिवः प्रह्लादमवसानमानयं को मे सुखाय प्रहरेत मानवः ।

॥ अग्निर्वाच ॥ यत्र सूर्यातिं च्यवनोऽयाजयिष्यत् सहाश्विभ्यां सोममगृह्णादेकः । तत्त्वं क्रुद्धः प्रत्यवेधीः पुरस्तात् सूर्यातिं यज्ञं स्मर तं महेन्द्र ।

वज्रं गृहीत्वा च पुरन्दर त्वं सम्प्रहार्षिष्यवनस्यातिघोरं । स ते विप्रः सह वज्रेण बाहुमपागृह्णात्तपसा जातमयुः । १४२

ततो रोषात् सर्वतो घोररूपं सपत्नन्ते जनयामास भूयः । मदं नामानमसुरं विश्वरूपं यं त्वं दृष्ट्वा चक्षुषी संन्यमीलः ।

हनुरेका जगतीस्या तथैका दिवं गता महतो दानवस्य । सहस्रं दन्तानां शतयोजनानां मुतीक्ष्णानां घोररूपं बभूव ।

वृत्ता स्तूला राजतस्तम्भवर्णा दंष्ट्राश्चतस्रो दे शते योजनानां । स त्वान्दन्तान् विदशन्नभ्यधावज्जिघांसया शूलमुद्यम्य घोरं ।

अपश्यस्त्वं तत्तदा घोररूपं सर्व्वे वै त्वां ददृशुर्दृशनीयं । तस्माद्भीतः प्राञ्जलिस्त्वं महर्षिमागच्छेयाः शरणं दानवम् ।

क्षान्ताद्वलाद्ब्रह्मबलं गरीयो न ब्रह्मतः किञ्चिदन्यद्गरीयः । सोऽहं जानन् ब्रह्मतेजो यथावन्न संवर्त्तं जेतुमिच्छामि शक्र । १४३

इति श्रीमहाभारते आश्वमेधिके पर्व्वणि अश्वमेधिके पर्व्वणि संवर्त्तमरुत्तीये नवमोऽध्यायः ॥ ६ ॥

॥ इन्द्र उवाच ॥ एवमेतद्ब्रह्मबलं गरीयो न ब्राह्मणात् किञ्चिदन्यद्गरीयः । आविचितस्य तु बलं न मृथे वज्रं चास्मै प्रह रिष्यामि घोरं ।

धृतराष्ट्र प्रहितो गच्छ मरुत्तं संवर्त्तेन सङ्गतं तं वदस्व । वृहस्पतिं त्वमुपशिचस्व राजन् वज्रं वा ते प्रहरिष्यामि घोरं ।

॥ व्यास उवाच ॥ ततो गत्वा धृतराष्ट्रो नरेन्द्रं प्रोवाचेदं वचनं वासवस्य ।

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ गन्धर्व्वं वै धृतराष्ट्रं निबोध त्वामागतं वक्तुकामं नरेन्द्र । ऐन्द्रं वाक्यं शृणु मे राजसिंह यत् प्राह लोका धिपतिर्माहात्मा ।